

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

In Passionem D.N. Iesv Christi Homeliae quinquaginta sex, Theoremata
viginti octo, totidemque sermones. In Monotesseron Praeterea Eivsdem
Passionis Dominicae, iuxta Euangelistarum & historiae fidem, Elucidatio.
Conciones ad Haec Paraeneticae in praecipuis anni & Sanctorum
festiuitatibus habitae

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXVIII

De mystico vestimento triplici beatissimæ Christi sponsæ Barbaræ collato,
& quo pacto eodem animam nostram ornemus. Sermo II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47113)

inde auxilium recipient in tempore opportuno, præstante Domino nostro Iesu Christo, qui est benedictus in secula, Amen.

IN EADEM SOLENNITATE.

De mystico vestimento triplici beatissime Christi sponse Barbara collato, & quo pacto eodem animam nostram ornemus.

Sermo 11.

Induit me Dominus vestimento salutis, & indumento lætitiæ circumdedit me, & quasi sponsam decoravit me corona. Esaiæ LXI. Magna fratres charissimi fuerunt beneficia Christi in Barbaram fidelissimam sponfam suam, nec solum magna, sed etiam singularia & mira. Quis enim in paganorum gente solus constitutus ad eam perfidiam idololatriæque deprehendit errorem, ad eam sine doctore diuinitatis veræ cognitionem adeptus est, ut S. Barbara? Viuebat inter paganorum sordes, interque gentilium ac infidelium caulas abscondita, sed erat ouicula Christi electa ex millibus, quæ diuinitus in his, quæ rudimenta sunt fidei, imbueretur. Admiratur Paulus quomodo credere quis possit Euange-
ho, quomodo ve posset illud audire sine prædicante. Sancta Barbara præter Spiritum sanctum, quatenus fidei initia attingit, hominem doctorem habuit neminem. Nam quod ab Origene doctore postea per literas & nuncium instructa est, hoc non tam erat ut crederet, sed ut instrueretur, quomodo crederet. Agit igitur gratias hodie S. Barbara pro hoc, aliisque beneficiis, & gloriatur gaudens in misericordia Dei, & iubilans quemadmodum olim beatissima virgo Maria in suo cantico post admirabilem Dei incarnationem fecit. Deo canit: *Gaudens gaudebo in Domino, & exultabit anima mea in Deo meo, quia induit me vestimento salutis, & indumento iustitiæ circumdedit me: & tanquam sponsam decoravit me corona.* Trifariam namque induta est. S. Barbara hoc est, vestimentum triplicem, seu indumenta tria à Domino accepit, pro quorum singulis quibus ornata est, mirum in modum hodie festiuè gloriatur, non sibi, sed sponso suo, hoc beneficium adscribens. Primo namque gloriatur de vestimento salutis. Quod hoc sit vestimentum, parum dubitatur quin sit vestimentum fidei, qua vnquamlibet ornat animam Deus in baptismo, vbi Actæ patris nostri vestes, puta folia ficuum, perizomata, & tunica pellicea (quæ originale peccatum signat) nobis exuuntur, & salutis nobis datur indumentum, hoc est, Christi gratia, Christi sanctificatio, Christi virtus, Christi meritum, iuxta illud, quod iubet Apost. *Induamini Dominum Iesum Christum.* Et alibi. *Quicumque in Christo baptizati estis, Christum induistis.* Exultat itaque S. Barbara in Deo saluari suo, quod à sponso suo tam fidei, quam salutis vestimento induta est, quod ex filia ira adoptionis facta est filia, quod denique ex tenebris in admirabile Dei lumen translata est. Exultat autem deuotione eam maiori, quo misericordius à Domino respecta est, quo mirabilius illuminata est, quo præterea ut assentiret Deo, fortius tracta est. Habuit enim multa in hoc mundo, quibus irretiretur impedireturque à salute, quæ ne illam retinerent ac fallerent, opus fuit ei, ut gratiam abundantiore suscipere. Secundo, in Deo iterum exultans gloriatur, & Deo gratias, agens pro secunda

Rom. 8.

Luc. 1.

Esai. 61.

Vestimenta tria beate Barbara à sponso suo collata quæ sunt. Vestimentum salutis quod Gen. 3.

Rom. 13.

Rom. 6.

Luc. 11.

1. Pet. 2.

Vestimentum lætitiæ quod, Esai. 61, veste

Φ. VI
13

veste dicit: *Et indumento lætitiæ circumdedit me.* Textus communis habet *Indumento iustitiæ circumdedit me.* Verum placuit manere in verbis, quæ de ea hæc nocte cecinimus: quandoquidem nihil in sensu vtraque lætitiæ differt. Eo enim quæ sunt indumenta iustitiæ, sunt & lætitiæ. Nam indumenta iustitiæ, quibus anima amicitur, virtutes ornamentaque sunt gratiarum. Itaque hinc excellenter se ornatam S. Barbara intelligens (quomodo enim esset Deo grata, nisi eius dona intelligeret?) nihil tamen sibi tribuens, nihilq; in se, sed in Deo salutari suo exultans: nihil, inquam, sibi vendicans gloriæ aut laudis, sed Deo & in Deum omnia refundens: *Indumento, inquit, lætitiæ circumdedit me.* Dixi iam indumenta iustitiæ eadem esse & lætitiæ: adeoque hæc esse lætitiæ, ut nesciam sine his an aliqua esse possit lætitiæ gaudium q; aliquid in hoc mundo. Scriptum est enim: *Secura mens, quasi iuge conuulsum.* Quæ autem securitas, aut quæ lætitiæ esse potest, vbi non est virtus, vbi nulla iustitia, vbi conscientia est mala? Omnino fratres charissimi, si in pace, si in tranquillitate, si in lætitiâ viuere volueritis, si conscientiæ vobis placuerit gaudium, quod omne superat gaudium, legem Dei legent; vestram monasticam, quæ alia non est, quam Dei lex, utpote inquam (ut legem Dei siue legem Euangelicâ, quod idem est, purius seruetis) semel iurastis absque transgressionibus custodite. Non putetis id quod Euangelicum est, vos aut velle aut posse obseruare, & interim transgredi institutum monasticum. Quod idcirco vestram esse legem dixi, quam cum ante non esset, vos ipsi in eam iurando fecistis, ut vestra esset. Vbi igitur super vos hanc imposuistis, iuxta eam viuendi vobis iuduxistis necessitatem felicissimam. Neque enim post hæc ab illa recedere potestis. Pax itaque multa Christo Iesu diligentibus legem tuam. Pax item his qui ut arctius perfectiusq; custodiunt legem tuam, aliquid ad tua præcepta adiecerunt, ad consilia tua Euangelica se extendentes, quo veteri hominis sui petulantiam & castigatius refrenarent, & tibi perfectius subijcerent. In quo tamen nihil præter aut extra beneplacitum agunt, quandoquidem a te promissum nõrunt, ut si quid vltra tua præcepta supererogauerint, cum redieris, reddes eis etiam cum fœnore omnia. Et vos charissimi beati qui vias duras propter verba labiorum Domini custoditis licet non durè, sed in latitudine charitatis, in alacritate bonæ volûntatis, in hilaritate spiritus quibus omnia sunt dulcia ac suauia, propter eum qui dilexit vos, & tradidit semetipsum pro vobis. Sed heu quam infelices sunt hi, qui tam leuiter sua promissionis immemores, ad quosuis excessus furruinos ad eum sicut proclues, quasi nullius foret momenti tam crebris transgressionibus Deum offendere. Offenditur autem Deus in omni præuaricatione legis, tam diuinæ, quam monasticæ. Nam qui non solum monachis, sed Christianis omnibus verba interdicit ociosa, quomodo tu monache Deum non offendes, qui tempore illicito & contra promissionem tuam silentium rumpens, ociosa, ne dicam leuia, noxiave verba loqueris? Nam si illud in consuetudinem duxeris, adeo veteris am pro delicto hoc non torqueat te iam conscientia tua præuaricantem, quæ tum putas te indignum Dei gratia, quam augere in te indes sua benegitate cupierat Deus? O quam ingratum te exhibes diuino instinctui, diuinisq; inspirationibus quas in te extinguis non acquiescendo. Imo non solum nõ acquiescendo eas extinguis, sed his & contraria agendo persequeris fratres si qui huius.

Luc. 1.

Prou. 15.

Gaudium pacemque conscientie quò quis obtineat.

Psal. 118.

Luc. 10.
Psal. 16.

Galat. 2.

Deus quando offendatur. Matt. 12.

huiusmodi inter vos sunt, qui regulares obseruancias non obseruant, sed absque conscientia dolore transgrediuntur quantum, hi, qui facilia ac leuia vltro negligunt, à Deo excidere permittantur, vt in alijs quoque grauioribus delinquant? Atque ideo fere semper sunt inquieti, & in murmure, in amaritudine, sine pace & tranquillitate cordis, quasi, mare feruens, quod quiescere non potest, vni a c vagi effecti, tristes viuunt, moriunturq; tristiores. Quocirca, charissimi amemus indumenta iustitiæ: & grauissimum sit nobis quicquam, quo Deum offendamus, quo ve gratiam eiusdem à nobis vel remoremur quidem, agere aut negligere. Ferueat nostra deuotio ad omnia, in quibus est Dei amor, Deive honor situs. Toleremus si quando aduersa molestaque occurrunt, ne impatientia nostra Dei gratiam nobis aut subtrahamus, aut negligamus. Credite fratres, bonus Christianus, non dico bonus monachus, sed bonus Christianus, non veller scienter pro quocunq; commodo temporali, neque vt quoduis euitet incommodum temporale, delinquere, seu non obedire: quia reuera nisi ita velit, non est bonus Christianus. Quomodo ergo aliter agens, erit bonus monachus? Erubescat igitur monachus bono Christiano se esse viliorem. Credite fratres, si quis vel leuissima transgressione lapsus fuerit, puta tempore illicito exiens cellam, nisi ita doleat propterea, quomodo doleret, si in pede manuve esset vulneratus, malum est signum, lacerosaq; conscientia indicium. Non expedit iam ad singularia descendere, aut quibusdam suas exorbitantias, quibus Dei patrantur offensiones, commonstrare, sed vnusquisque seipsum introspeciat, seipsum excutiat, seipsum iudicet, seipsum corrigat & vbicunq; se inuenit ad prauaricandum liberio rem, ibi se timore Dei (in cuius manus horrendum est incidere) cõpescat. Nihil negligatur quod est salutiferum, quod ve gratiam Dei adducit & auget. Non confessio, non communio, non sacrosancti sacrificij oblatio, non fratris dissidentis reconciliatio vlllo modo pratermittatur. Quia hæc si pratermittuntur, siue ex contemptu, siue ex incuria id fiat, non solum Deum offendunt, sed Dei quoque gratiam vel iam pridem collatam, aut minuunt, aut iterum subtrahunt. Induti igitur indumentis iustitiæ, iustitiæ vestrae frugem & incrementa multiplicetis, in quibus sit vobis gaudium & consolatio spiritus.

Ad sanctam Barbaram redeamus. Hæc enim exultat, quod indumento lætitiæ circumdata sic à Domino. Quod non solum de vita, sed etiam de passione eius potest intelligi, vbi, quõ scriptum est. Induta est fortitudinẽ, scilicet brachiũ Dñi. In omnibus doloribus & pennis brachio Dñi, hoc est, virtute diuina alacrem se præbuit ad vincendum, mitem ad patiendum. Quanta verò quam variaq; tolerauerit virgo Barbara tormenta, ex Legenda eius manifestum est. Inter hæc tamen vnum quod nostro instituto magis congruit, præ cæteris grauius tolerauit, denudationem scilicet virginalis pudicitia sua. Hoc illi quam mors acerbius fuit. Quod amantissimus quoque sciens eius sponsus, tegumentum ei de celo misit. Quo vehementer consolata, rectè eadem potuit dicere verba: *Induit me Dominus vestimento salutis, &c.*

Tertio S. Barbara exultans gratias agit, quia sicut sponsam decorauit eam corona. Reuera induit eam Dominus hodie stola immortalitatis & amictu mortalitatis gloria. Assat nunc regi in vestitu deaurato, circumdata meritorum ac virtutum

Esa. 37.

Christianus bonus quis sit.

Hebr. 10.

S. Barbara quam induta fuerit vestimento lætitiæ. Esa. 51.

Esa. 61.

Stola immortalitatis que sit.

Congratu-
landum in
quibus sit
S. Barbaræ.
Psal. 65.

Esa. 25.
Apo. 7. 21.

Psal. 46.

varietate. Itaque sponsæ Christi Barbaræ ex toto corde, & si fieri po-
test, cum lachrymis gaudiosis congratulemur de huius miseria vitæ erepta,
atque in sempiternam felicitatem trāslatæ, quæ omnibus hodie nobis Chris-
ti misericordiam, & suorum gaudiorum exuberantiam manifestat, quando
in redemptoris laudem dicit: *Induit me Dominus, &c.* quasi velit dicere: *Venite
audite, & narrabo, omnes qui timetis Deum, quantū fecit Dominus animæ meæ: in-
duit me vestimento salutis.* Cum enim ex gente essem nata paganorum, & eorum
qui non habent Deum, illuminauit me altissimus, vt Deorum vanitatem, re-
ligionisq; eorundem non tam cognoscerem, quam contemnerem supersti-
tiones. Denique eo me perduxit, vt fidei amicirer vestimento, quo inter ele-
ctos suos me agnosceret. A peccatis me non solum custodiuit, sed iustitiæ etiā
circundedit me & virtutum indumentis. Et nunc omni labore consumma-
to, superatisq; omnium hostium insidijs, tanquam sponsam immarcescibili
decorauit me corona. Absterfit ab oculis meis omnem lachrymam, nec erit
posthac mihi luctus aut clamor, sed nec vllus dolor, quoniā priora trāserunt.
Idcirco gaudete mecū omnes gentes, & plaudite manibus, quoniam fecit Dominus
misericordiam suam mecum, qui est benedictus in secula, Amen.

IN EADEM SOLENNITATE.

*Quo opera nostra omnisq; intentio dirigi debeat, quomodo etiam opera
misericordia exercere oporteat.*

Sermo III.

Simile est regnum caelorum decem virginibus, quæ accipientes lampades suas, ex-
serunt obviam sponso & sponsæ. Matt. 25. Docet nos hic Christus, fratres cha-
rissimi, non solum bona agere, sed hæc etiam ea intentione, hisq; circum-
stantijs ornare, vt benè fiant, Deoq; sint accepta. Multa enim quæ de genere
sunt bonorum operum, vt bona non sint, corrumpit intentio. Multa quoque
sunt, quæ hominibus foris bona videntur, latet tamen in his vel vna circum-
stantia, quæ bonitatem destruit omnem. Vnde multo est facilius opus facere
malum, quam bonum. Siquidem ad mali operis constitutionem vnā suf-
ficit adesse circumstantiam malam, quæ mox destruit operis bonitatem.
Porro, ad constitutionem operis boni nequaquam sufficit vnā adesse cir-
cumstantiam bonam. Ex vna enim sola nequaquam opus efficitur bonum.
Omnes habeat circumstantias bonas, nihilq; adfit mali necesse est. Alioquin
erit opus bonum. Et quamuis omnis circumstantia mala id habeat, vt bonum
opus pessundet, præcipuè tamen id facit intentio mala. Propterea Christus:
*Si oculus tuus, inquit, fuerit simplex, totum corpus tuum lucidum erit. Si autem ocu-
lus tuus fuerit nequam, totum corpus tuum tenebrosum erit.* Quo sanè hoc significare
vult Dominus, non prodesse nobis opera bona ad salutem, licet exteriora
habeant boni operis speciem, nisi & conditiones habeant vniuersas, vnde no-
vitiuntur, bonas. Quod nihil aliud est dicere, quam nullum opus, nisi chari-
tate natum, vestitumq; virtutibus, dici salutiferum. Vult ergo nos Christus
lumbis esse præcinctos, vt solent hi, qui se parant ad ambulandum. Vult
nos lucernas habere ardentes in manibus nostris, seu, vt hic dicit, lampades.
Vult vt luceat lux nostra coram hominibus, vt videant opera nostra
bona.

Intentio ma-
la vii de-
struat opus
bonum.
Matth. 6.
Opus bonū
ac salutiferū
quod sit.

Luce 21.
Matt. 25.